



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 142/11
Λουξεμβούργο, 21 Δεκεμβρίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-495/10
Centre hospitalier universitaire de Besançon κατά Thomas Dutreux και
Caisse primaire d'assurance maladie du Jura

Η ευθύνη δημόσιου νοσοκομείου, με την ιδιότητα του παρέχοντος υπηρεσίες, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων

Ως εκ τούτου, η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίσουν καθεστώς βάσει του οποίου ένα δημόσιο νοσοκομείο οφείλει να αποκαθιστά, ακόμη και άνευ υπαιτιότητας, τη ζημία που υπέστη ασθενής λόγω ελαττώματος προϊόντος το οποίο χρησιμοποιήθηκε κατά την παροχή περιθάλψεως

Η οδηγία περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων ¹ θέτει ως αρχή την ευθύνη άνευ υπαιτιότητας, βάσει της οποίας ο παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του. Εάν είναι αδύνατο να προσδιορισθεί η ταυτότητα του παραγωγού, κάθε προμηθευτής του προϊόντος θα θεωρείται παραγωγός του, εκτός αν ενημερώσει τον ζημιωθέντα, εντός εύλογης προθεσμίας, σχετικά με την ταυτότητα του παραγωγού ή εκείνου που του προμήθευσε το προϊόν. Όσον αφορά τα προϊόντα που εισάγονται στην Ένωση, ο εισαγωγέας ευθύνεται όπως και ο παραγωγός.

Το καθεστώς αστικής ευθύνης το οποίο προβλέπει η οδηγία 85/374 σκοπεύει να διασφαλίσει τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων, να καταστήσει ευχερέστερη την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και να αποτρέψει τυχόν διαφοροποιήσεις ως προς το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

Εξάλλου, η οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα, που ενδέχεται να έχει ο ζημιωθείς, βάσει του δικαίου περί συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης, ή βάσει ειδικού καθεστώτος ευθύνης που τυχόν ίσχυε κατά τον χρόνο κοινοποίησης της οδηγίας αυτής.

Κατά το γαλλικό δίκαιο, η ευθύνη των δημόσιων νοσοκομείων έναντι των ασθενών τους διέπεται μεταξύ άλλων από νομολογιακή αρχή, την οποία έχει θέσει το Conseil d'État (Γαλλία) και κατά την οποία ένα δημόσιο νοσοκομείο οφείλει να αποκαταστήσει, ακόμη και άνευ υπαιτιότητας, τη ζημία που υπέστη ασθενής εξαιτίας της ελαττωματικής λειτουργίας μηχανήματος ή προϊόντος που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της παρασχεθείσας περιθάλψεως.

Εν προκειμένω, ο T. Dutreux, ηλικίας 13 ετών κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, υπέστη εγκαύματα κατά τη διάρκεια χειρουργικής επεμβάσεως στην οποία υπεβλήθη το έτος 2000 στο Centre hospitalier universitaire de Besançon (Γαλλία) [πανεπιστημιακό νοσοκομείο Μπεζανσόν, στο εξής: ΠΝ Μπεζανσόν]. Τα εγκαύματα αυτά προκλήθηκαν από θερμαινόμενο στρώμα στο οποίο ήταν ξαπλωμένος ο ασθενής και του οποίου το σύστημα ρυθμίσεως της θερμοκρασίας αποδείχθηκε ελαττωματικό. Το ΠΝ Μπεζανσόν καταδικάστηκε να αποκαταστήσει την ως άνω προκληθείσα ζημία, καταβάλλοντας στον μεν ζημιωθέντα αποζημίωση ύψους 9 000 ευρώ, στο δε Caisse primaire d'assurance maladie (CPAM) du Jura [πρωτοβάθμιο ταμείο ασφάλισης υγείας του νομού των Jura] αποζημίωση ύψους περίπου 5 970 ευρώ. Το ΠΝ Μπεζανσόν άσκησε αναίρεση ενώπιον του Conseil d'État υποστηρίζοντας ότι από την οδηγία, όπως μεταφέρθηκε στη γαλλική εσωτερική έννομη τάξη, προκύπτει ότι ευθύνεται αποκλειστικώς ο παραγωγός του στρώματος, εφόσον, όπως εν προκειμένω, έχει προσδιορισθεί δεόντως η ταυτότητά του.

¹ Οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210, σ. 29).

Το Conseil d'État, ενώπιον του οποίου ασκήθηκε αναίρεση στο πλαίσιο της ένδικης αυτής διαφοράς, ερωτά το Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας και συγκεκριμένα αν το γαλλικό καθεστώς της ευθύνης άνευ υπαιτιότητας των δημοσίων νοσοκομείων μπορεί να συνυπάρξει με το καθεστώς ευθύνης του παραγωγού το οποίο θεσπίζεται με την οδηγία αυτή.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας εμπίπτει μόνον η ευθύνη του παραγωγού ή, ενδεχομένως, η ευθύνη του εισαγωγέα ή του προμηθευτή του ελαττωματικού προϊόντος. Η οδηγία δεν αποσκοπεί στην εναρμόνιση κατά τρόπο εξαντλητικό του τομέα της ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων πέραν του πεδίου εφαρμογής της.

Ως εκ τούτου, η ευθύνη την οποία ενδεχομένως φέρει χρήστης ο οποίος, όπως το ΠΝ Μπεζανσόν, χρησιμοποιεί, στο πλαίσιο της παρεχόμενης σε ασθενή περιθάλψεως, προϊόν ή μηχανήμα το οποίο έχει προηγουμένως αποκτήσει, όπως ένα θερμαινόμενο στρώμα, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο χρήστης αυτός μετέχει στην αλυσίδα κατασκευής και διαθέσεως στο εμπόριο του οικείου προϊόντος, ούτε να χαρακτηριστεί ως προμηθευτής του προϊόντος αυτού.

Εξάλλου, απλώς η συνύπαρξη του καθεστώτος ευθύνης του παραγωγού που εισήγαγε η οδηγία με εθνικό καθεστώς που προβλέπει την ευθύνη άνευ υπαιτιότητας του παρέχοντος υπηρεσίες δεν θίγει την αποτελεσματικότητα του καθεστώτος ευθύνης του παραγωγού, ούτε αντιβαίνει στους σκοπούς των οποίων την επίτευξη επιδιώκει, μέσω του καθεστώτος αυτού, ο νομοθέτης της Ενώσεως.

Πάντως, το Δικαστήριο διευκρινίζει συναφώς ότι η ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες δεν πρέπει να θίγει το καθεστώς που προβλέφθηκε με την οδηγία. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή των εθνικών διατάξεων δεν μπορεί να θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας. Πρέπει, επομένως, να διασφαλίζεται η δυνατότητα να ασκηθεί αγωγή αποζημιώσεως κατά του παραγωγού σε περίπτωση κατά την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτά την ύπαρξη τέτοιας ευθύνης η οδηγία αυτή. Επομένως, ο παρέχων υπηρεσίες πρέπει να έχει στη διάθεσή του νομικό μηχανισμό βάσει του οποίου θα μπορεί να ασκήσει αγωγή λόγω ευθύνης κατά του παραγωγού, όπως είναι η δυνατότητα να στραφεί αναγωγικώς κατά του παραγωγού αυτού, την οποία προβλέπει η γαλλική νομοθεσία.

Τέλος, κατά το Δικαστήριο, τυχόν άνευ υπαιτιότητας ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες, η οποία μπορεί να επενεργήσει σωρευτικώς προς την ευθύνη του παραγωγού βάσει της οδηγίας, δύναται να συμβάλει στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο δίδει την απάντηση ότι η ευθύνη παρέχοντος υπηρεσίες ο οποίος, στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών όπως η νοσοκομειακή περίθαλψη, χρησιμοποιεί ελαττωματικά μηχανήματα ή προϊόντα των οποίων δεν είναι ο παραγωγός, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 3 της οδηγίας 85/374, και ο οποίος, ως εκ τούτου, προκαλεί ζημίες στον αποδέκτη της παροχής, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής. Ως εκ τούτου, η οδηγία επιτρέπει σε κράτος μέλος να θεσπίσει καθεστώς βάσει του οποίου στοιχειοθετείται ευθύνη του ως άνω παρέχοντος υπηρεσίες για τις ζημίες που προκαλεί κατ' αυτόν τον τρόπο, ακόμη και άνευ υπαιτιότητάς του, υπό την προϋπόθεση, πάντως, να διασφαλίζεται η δυνατότητα του ζημιωθέντος και/ή αυτού του παρέχοντος υπηρεσίες να ασκήσει αγωγή λόγω ευθύνης κατά του παραγωγού βάσει της οδηγίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106